

»Bogata i topla priča, kao čokolada... obavezno je
pročitajte!« *Mary Chamberlain, spisateljica*

»Kakav užitak! Pravo bogatstvo riječi omotano zvijezdama i
morem, odvelo me na čarobno putovanje i jednostavno mi
oduzelo dah!« *Little Bookness Lane*

»Povijesni ljubavni roman ili triler o krijumčarima iz georgijanskog
doba, Zvezdana mora je napeti roman uz koji se možete udobno
smjestiti i piti šalicu vruće čokolade. No, kad zagrebetе ispod
površine, ovaj roman vam otkriva cijeli svijet ljudskih otkrića,
napretka i truda da se uzdignu iznad okova kojima ih je sputao
odgoj ili klasni sustav.« *Scotland Harald*

SARA SHERIDAN

ZVJEZDANA MORA

Preveli s engleskoga
Ira Wacha-Biličić i Damir Biličić

Zagreb, 2017.

Naslov izvornika

Sara Sheridan

On Starlit Seas

Copyright © Sara Sheridan 2016

Copyright © za hrvatsko izdanje Ira Wacha-Biličić i Damir Biličić i Znanje d.o.o. 2017.

Sva prava pridržana. Ni jedan dio ove knjige ne smije se reproducirati u bilo
kojem obliku bez prethodnog dopuštenja nakladnika.

*Ovu knjigu posvećujem brojnim ženama koje se bore za promjene.
Sve smo mi feministice.*

Oni koji posjećuju strane zemlje, ali se družu samo sa zemljacima, mijenjaju podneblje, ali ne i običaje... vide nove meridijane, ali iste ljude, i glave prazne poput džepova vraćaju se kući, tijela koje je putovalo, ali uma koji se nije ni maknuo.

Charles Caleb Colton:* *Lacon*

---

* Engleski svećenik i spisatelj (1780-1832.) — *prev.*

PROLOG

Nadomak Valparáisa, u Čileu, 1823.

Maria Graham u zoru je stajala u salonu drvene kuće u kojoj je živjela posljednjih godinu dana. Ispred kuće su se stabla ljuljala na povjetarcu neuobičajenom za to doba godine, dok je nebo postajalo sve svjetlije. Rub njezine sive putne haljine spustio se na drveni pod kad je čučnula, pogleda uprtog u prazno ognjište. Voljela je tu prostoriju. Mnogi su govorili da je ondje previše udaljena od grada, pogotovo za Engleskinju koja živi sama. No onoga trenutka kad je bila ugledala to nisko zdanje, njegove cvijećem obrasle zidove, znala je da je to upravo savršeno mjesto. Svoje je spise bila razasula po udobnim naslonjačima i držala na hrpi pored kreveta. Za velikim je stolom u blagovaonici jela i istovremeno proučavala zemljovid čileanskog visočja izrađen na pergamentu od teleće kože, dok je na verandi znala zadovoljno sjediti i promatrati nepregledno zelenilo posvuda uokolo. Osjetila je, naravno, i potres. S perom u ruci proučila je nastalu štetu. Zabilježiti podrhtavanje tla bila je tek stvar trigonometrije.

Znala je što se govori u Valparáisu. *To nije prirodno. Ta engleska udovica čudna je biljka.* No za to nije marila. Konzul joj je bio

dodijavao neprekidno joj nudeći da je pošalje kući. Želeći se pobri-
nuti da bude na sigurnom. Njezina teta, uzvišena *lady* Dundas, u
više joj je navrata pisala pisma, tonom za koji se može reći tek da
je bio mrzovoljan, od Marije je zahtijevala da se vrati u London.
Sad si udovica i tvoje je mjesto ovdje, uporno je ponavljala. *Žena ne
može sama putovati, Maria. Svojom nas sklonošću putovanjima iz
zabave i užitka uistinu neopisivo silno sramotiš*. Maria je potpalila
vatru. Zrak je već bio gust zbog topline dana koji se tek budio.
Zapalila je smotani komad papira, sjela u naslonjač i stala proma-
trati kako papir gori — dvadeset i dvije stranice njezina dnevnika
koje su jednostavno bile previše osobne naravi. Dokaz njezine tuge
zbog Thomasove smrti. Nepomično je piljila u debeli papir koji se
svijao i nestajao u plamenu. Zatim je u vatru bacila i pisma svoje
tete, pa stala promatrati i njih.

S druge strane drvene kuće odjeknuo je zvuk otvaranja vrata.
Maria je razgrnula pepeo da se uvjeri da su svi ostaci neželjenih
riječi nestali. Ustala je, dlanom poravnala suknju kao da je možda
izgužvana. U sobu je ušla sluškinja — vrlo mlada djevojka iz obli-
žnjeg sela. Koža joj je bila boje đumbira, glatka i izdašna. Dobro se
bila brinula za kuću i rasplakala se kad joj je Maria rekla da odlazi.
Sada se naklonila, spremna suočiti se s tim posljednjim danom.
»Kasnije će netko doći po to«, rekla je Maria i glavom pokazala
prema spakiranim škrinjama i kovčezima koji su u hodniku bili
složeni na visoku hrpu. Iz torbice je izvadila novčić i pružila joj
ga. Sluškinjine oči ponovno su se napunile suzama i činilo se da
će iznova zaplakati, no Maria nije čekala da to vidi.

U hodniku je namjestila šešir i uzela raskošne bijele ruže koje je
bila ubrala prije nego što je izišlo sunce, s bujnih grmova koji su pre-
ostali nakon jednog od bivših stanara. »Doći će po ključ«, rekla je.

Maria je stigla kolima koja je unajmila od nekog konjušara
u Valparaísu. Njima su upravljala dvojica mladih časnika s broda
Doris. Tijekom putovanja iz Engleske godinu im je dana bila goto-
vo poput majke, a Thomas poput oca. Ruže je sad stavila u bisage
s jedne, a svoj dragocjeni rukopis, *Povijest Čilea* — plod godine
žalovanja koju je provela pišući — s druge strane. Uzjahala je konja,

u sedlo sjela postrance, i krenula stazom kroz gustu šumu, dok je sluškinja ostala stajati u hladu na verandi, gledajući kako odlazi. Djevojka je uzdignula ruku, pa joj je Maria odmahнула.

Već nakon nekoliko trenutaka kuća je nestala iz vidokruga, a Mariji, koja je jahala ravnomjernim kasom, obrazi su porumenjeli od naleta toplog proljetnog vjetra koji se probijao kroz grane. Zbog jahanja je gotovo ostala bez daha. Putovanje uvijek najbolje ubrza kolanje krvi i nahrani duh. Maria je bila rođena putnica i danas će krenuti na suprotnu stranu kontinenta, odnosno oko njega. Stabla su bila tek nejasna zelena mrlja, na pojedinim mjestima rjeđa, pa su otvarala pogled na obradive površine, tako da je, spuštajući se s vrha brežuljka, nakratko uspjela uočiti i primamljivo more. Odande je uspjela razabrati tek užurbanu, mahnutu luku s mnoštvom mornara, jarbola i opute uz obalu. Nešto dalje ljeskalo se more. Jednim će od tih brodova preploviti prvi dio putovanja, no prvo još nešto treba obaviti.

Kad se približila gradu, jato sitnih ptica uzletjelo je sa zidina utvrde. Dok su letjele prema moru djelovale su poput dugačkog komada svile koji leluja na povjetarcu. Nebo je iza njih bilo boje potočnica. Sunce je plamtjelo. Približavajući se gotovo sprženo-me groblju na brežuljku, Maria se držala rubnog područja. Zar je prošlo već godinu dana? Thomasovu pogrebu nazočilo je nekoliko pripadnika britanske zajednice, kao i čitava posada broda *Doris*. Dvojica mlađih časnika, obojica kadeti, jedanaestogodišnjaci, tada su ridali. Sad joj se činilo da se sve to dogodilo tako davno i negdje neizmjereno daleko.

Jedna se tanka bugenvilija bila proširila preko tri blijeda nadgrobna kamena pored ulaza na groblje. I dalje uspuhana, i srca koje je ubrzano lupalo, Maria je zavezala konja i izvadila divlje planinske ruže. Gurnula je vrata u ogradi koja su zaškripala. *Kapetan Thomas Graham*, stajalo je nadgrobnome kamenu njezina supruga. Još uvijek joj se činilo čudnim da ga više nema. Prije puno godina, kad joj je u Bombaju umro otac, bila je udaljena tisućama kilometara i vijesti su do nje stigle u jednome pismu, tjednima kasnije. »Maria, ti si jedno čudnovato, usamljeno stvorenje«, korila ju je teta, kao da

je to što se djevojčica bila zaključala u sobu da plače za ocem bilo sebično. »Svi smo mi uzrujan«, šmrkala je njezina teta Dundas, iako se Maria sjećala da je večera održana, kao i toga kako se činilo da se najveći dio tetine žalosti vrtio oko pronalaženja prikladne odjeće od crne svile. Maria si, pak, nikad nije oprostila što nije bila u Bombaju kad se to dogodilo. Ovog je puta Thomasa držala za ruku dok je s ovoga prelazio na drugi svijet. Htjela je biti prisutna i odraditi svoj dio. Kad joj je suprug na koncu ostao ležati posve nepomično, čučnula je pored njegova ležaja, dok se posvuda oko nje čulo kako brod škripi i stenje, te je čitav sat, udubljena u misli, ostala uz njegovo tijelo prije nego što je obavijestila prvog časnika. Zbog ove je smrti trebala žalovati i sada je to i činila. Položila je cvjetove na žutu zemlju i na trenutak zastala. Bilo je malo vjerojatno da će se ikad ponovno zateći u Valparaísu. »Zbogom«, rekla je nepokolebljivo, pa se okrenula i ostavila ga za sobom.

U gradu je Maria posjetila jedinu prijateljicu, gospođu Campbell, Španjolku koja se udala za jednog od škotskih trgovaca iz Valparaísa. Onako kako to samo žena umije, Rosa Campbell razumijela je Marijinu bol. Kod nje je bilo održano bdijenje za Thomasa. Mariju nije bila pitala kad kani napustiti Čile. Malo-pomalo, kad se Engleskinja oporavila, gospođa Campbell došla joj je u posjet.

»Toliko ste ljubazni prema meni«, osmjehnula joj se Maria.

»Vaša sam obožavateljica«, odvrtila je gospođa Campbell. »Pročitala sam sve vaše knjige. Sve su to predivne dogodovštine, čovjek se osjeća gotovo kao da je s vama putovao.«

Sluškinja je Mariju danas uvela unutra, gdje je bilo svježije. Campbellovi su u vrtu bili posadili kozju krv. U sjenovitu je kuću dopirao miris engleskog ljeta. Maria je zastala kraj pisaćeg stola od indijskog satenskog drva, sretna što se maknula s vrućine. Premješala je težinu s noge na nogu na podu pokrivenom keramičkim pločicama i uzela gušće pero iz tintarnice gospođe Campbell. Na tom su stolu obično pripremali račune za kućanstvo. Maria ni Thomasu niti ikome drugome nikada nije vodila kućanstvo. Većina supruga pomorskih časnika uglavnom je ostajala kod kuće, no ona je uvijek putovala, sa suprugom ili sama. On se brinuo za

britanske interese, a ona je pisala o mjestima koja su posjetili. Uza zvuk satenskih cipela koje odjekuju po pločicama, u sobu je ušla Rosa Campbell.

»Gospođo Graham«. Rosa je zagrlila prijateljicu. »Danas?« upitala je.

Maria je kimnula. Žene su sjele.

»Čaj«, rekla je Rosa, kao da je to nešto najobičnije, a ne ponuda. Bila je preuzela običaje zemlje iz koje je potekao njezin suprug.

Tek što je sluškinja odaslana da donese čajnik, na vratima se začulo kucanje, a djevojka se vratila u sobu s posjetnicom britanskog konzula. Maria je glasno uzdahnula. Rosa je slegnula ramenima. Valparaíso je malen grad.

Dok je ulazio, konzul je djelovao samozadovoljno. Već je mjesecima priželjkivao da Maria ode i sad će konačno biti po njegovom. Muškarac se naklonio. »Hoćete li mi, gospođo, učiniti čast i dopustiti da vam konačno organiziram povratak kući?« Bez oklijevanja na službeni dio.

Rosa se službeno naklonila, savijajući koljeno, no Maria je samo kimnula. Pravila se da je šokirana. »Zašto, gospodine, što vas je navelo na pomisao da odlazim kući? U London, mislite?«

Konzul nije mogao vjerovati. »Pa napustili ste svoj posjed, gospođo Graham. Spakirali stvari.«

Novosti se tako brzo šire. Sluškinja se vratila noseći pladanj s čajnikom. Porculanske su šalice zazvečale kad ga je spustila na stol.

»Danas je godišnjica smrti moga supruga«, rekla je Maria. Bila je to dramatična izjava, no činila se baš prikladnom za tu situaciju. »I ja doista odlazim«, uvjerala ga je. »Iako ne u London.«

Rosa je uzela čajnik i počela ulijevati čaj. U ovome je silno uživala, iako to ničim nije pokazala. Konzul je bio posve izgubljen, a Maria, po njezinu mišljenju, upravo fantastična.

»Ta molim vas, gospođo Graham, kamo se kanite uputiti? Za ženu nije ni sigurno, ni dolično...« zaustio je ovaj.

Maria je podigla ruku u rukavici. »Brazil, gospodine. Gospodin Murray naručio je od mene da napišem knjigu o Brazilu.«

To nije bilo posve točno. Maria je to predložila Johnu Murrayju. Nije još bila spremna poći kući.

Činilo se da konzul nije siguran kako primiti tu novost. Gospođa Graham bila mu je trn u oku. Bio je odgovoran za tu samotnu Britanku. U Brazilu barem neće biti u njegovoj nadležnosti.

»Jeste li već bili u Brazilu? Poznajete li ga?«

»Ne, nikako, gospodine. Ali imam zemljovide. Svoje karte. U tome je čar svega, zar ne shvaćate?«

»Napisat ću preporuku«, rekao je on.

Maria je još jednom lagano kimnula. John Murray već ju je bio opskrbio s nekoliko takvih pisama, no bilo bi nepristojno odbiti. »Hvala vam«, rekla je.

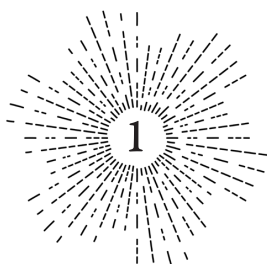
Konzul je bacio pogled na pladanj s čajem i ustao. »Posao zove«, rekao je. »Samo sam vas htio sigurno ispratiti, gospođo Graham«.

»Ljubazno od vas.«

Kad su se vrata za njim zatvorila, žene su trenutak pričekale, a onda ih je obuzeo val smijeha.

»Nadmena budala«, neuobičajeno je odvažno rekla Rosa.

Maria je uzela šalicu i otpila gutljaj čaja. »Vjerojatno si ne može pomoći, pretpostavljam«, rekla je blagonaklono, više nego što je zapravo mislila. Bilo je dobro što su ga uspjele otpraviti. A i nije lagala. Murray, uostalom, doista očekuje njezin rukopis.

Daleko istočnije, London

Klub Old Street Bridge zauzimao je dvije sumorne prostorije na prvome katu malene kuće nasuprot gostionice Rose. Čistila ih je i za njih se brinula Betty Wylie, vlasnica gostionice Rose. Kao prava odstajala ovčetina prerušena u svježju janjetinu, gospođa Wylie svaki bi mjesec na kamenoj polici iznad kamina ostavila uredno presavijeni račun, koji bi odmah bio podmiren gotovinom.

Klub je odisao dojmom postojanosti i autoriteta. Sobe su se dičile drvom obloženim zidovima, kožnatim naslonjačima, a u klubu se nalazio i raskošan pusteni kartaški stol. Zrak je bio težak od ustajalog dima kasnonoćnih cigara uz koje su se ugledni članovi opuštali tijekom posljednjih nekoliko partija karata te večeri. Ondje se nalazila i kanta puna praznih ljuštura oštriga, a pokoja nemarno odbačena kožna rukavica ili svileni šal kakvog gospodina ukazivala je na jedan drugi dio grada, zapadnije od tog mjesta, gdje je život bio darežljiviji i gdje su se ostavljale napojnice. Gospođa Wylie nadala se da će jednog dana živjeti ondje, ili barem negdje u blizini.

Klub je bio diskretan i za njegovo se postojanje općenito nije znalo. Izvana je nalikovao brojnim drugim građevinama u trošnim

uličicama podalje od glavne ulice. Na oronulim vratima nije bilo pločice s nazivom koja bi svijetu ukazala na ovo utočište za gospodu. Kapci na trima prljavim prozorima bili su odlučno zatvoreni i zaštićeni željeznim šipkama. Onih dana kad bi gospođa Wylie prošla prljavim prilazom i kad bi upotrijebila svoj ključ, bilo je očito da je klub čitavu noć bio prazan. A katkad bi ondje naišla na hrpe razbacanih karata i praznih boca porta. Navike članova nije bilo moguće predvidjeti. No, u taj svoj klub nikad nisu dovodili žene — niti jednu jedinu jeftino našminkanu uličarku iz obližnjeg Shoreditcha, čak ni koju od onih ponešto zgodnijih kurvi koje su jedva preživljavale na rubovima ulice Mile End. Niti je tu bilo kavi, osim što su jednom bili slomili stolicu.

»Lako zarađen novac«, često bi sebi u bradu promumljala gospođa Wylie, budući da klub Old Street Bridge nikad nikom živome nije spomenula. Njezina svekrva, Stara Gospođa Wylie, u to ju je osobito pomno uputila. Starica se bila povukla u neko mjesto na obali Kenta i vođenje gostionice Rose prepustila svome sinu i njegovoj obitelji. Prije nego što je otišla, Stara Gospođa Wylie bila im je zaboravila priopćiti koliko dugo klub Old Bridge Street već djeluje, no činio se već poput kakve drevne institucije — nalik na nešto što je jednostavno tu, poput dvorca Hampton koji se nalazi uzvodno ili velebne palače u Whitehallu. A sadašnja gospođa Wylie, kao i njezine prethodnice, jednostavno nisu pitale za razloge.

Vani je vladalo svježje proljetno poslijepodne i bilo je prerano da gospoda već počnu zauzimati mjesta oko stola, kad je neki visoki momak, ne stariji od dvadeset pet godina, skrenuo s užurbane glavne ulice. Will Simmons prešao je dugačak put — stigao je na pretrpanu kočiju iz Falmoutha i trideset šest sati njome se vozio dok mu se prtljaga klimala na krovu. Kad je stigao u London, posljednjih je nekoliko kilometara prehodao. Prošao je pored poveće skupine dječaka koji su prodavali novine i bučno oglašavali svoju robu, no nije obratio pozornost na naslove koji su izvještavali o iznenadnom ustanku u dalekom Brazilu. Will nikad nije naučio čitati i što se njega ticalo, zbivanja u drugim zemljama bila su nebitna. Ništa ne sluteći, nastavio je prema ulici Mallow.

Stigavši pred vrata kluba, momak je opipao nož. Zatim je, iz unutarnje strane šešira izvukavši ključ, nestao za vratima. Tračci dnevne svjetlosti dopirali su kroz ključanicu dok se rasklimanim stubama uspinjao prema prostoriji koja se prostirala čitavim prvim katom. Kad je ušao, svijeće su zatreperile u trenutku kad se, kao da čitav tjedan nije jeo, bacio na kruh i sir koji su se nalazili na stolu od hrastovine. Strusio je čašu porta i natočio još jednu, ovaj put temeljito upijajući aromu portugalskog vina.

Zbog zvuka otvaranja uličnih vrata poskočio je i uzeo nož. Začuo je korake kako se uspinju, dok je u kaminu treperio jantarnožuti plamen koji je prostoriju ispunjavao prigušenim svjetlom. Simmons je duboko udahnuo i zatim se opustio kad se na vratima pojavio jedan omanji, punašniji i stariji čovjek. Govorio je škotskim naglaskom.

»Isuse. Je li s tobom sve u redu, Wille?«

Simmons je kimnuo. »Samo sam prljav«. Nasmiješio se. Glas mu je bio tih, izgovor grlen i zgusnut poput močvarnog tla na kojem ga je majčina obitelj podigla — pravi momak iz Essexa.

»Imaš ga?« upitao je čovjek.

Will je posegnuo u unutarnji džep i izvadio pravokutni zamotuljak veličine oveće opeke, umotan u laneno platno. Nije bio radoznao. U poslu kojim se bavi postojala je vrlo velika vjerojatnost da se oni koji previše guraju nos kamo ne treba presele na drugi svijet. No ipak je bio zavirio, te je zaključio da je ipak najbolje uopće se ne pitati zašto je grumen čokolade vrijedan tolike strke. Ako gospoda tu stvar žele brodom prenijeti iz Amerike i platiti mu da je svojeručno donese u London, onda je to svakako i njihovo pravo. Ugledni ljudi znaju voditi posao; on o tome ne mora voditi računa umjesto njih. Zamotuljak je položio na stol do sira.

»Evo ga.«

Čovjek je čvrsti štap od ebanovine promišljeno odložio pored jedne od stolica. Na vrhu štapa nalazila se mala srebrna lisičja glava, jedva primjetna, ali i vrlo otmjena. Podignuo je onaj zamotuljak i okrenuo ga. Oči su mu zablistale.

»Odlično. Izvršno si to obavio, momče.«

»Bojim se da ima i loših vijesti, gospodine.«

»Je li bilo puno otpora?« upitao je čovjek uzdahnuvši.

Will je odmahnuo glavom i izvukao nož, a sam pogled na njega ponudio je odgovor na postavljeno pitanje — oštrica je bila umrljana sasušenom krvlju.

»Kanio ga je ukrasti. Jebeni lopov.«

»Zašto to rade? Sasvim im pristojno plaćamo.«

Will nije odgovorio. Nije bilo potrebe. Nije se ustručavao kad je trebalo ubiti kapetane koje je angažirao klub Old Street Bridge u slučaju kada se nisu držali pogodbe. Do sada su se dvojica pretjerano polakomila — jedan prošle godine i jedan prije tek nekoliko dana. Will je obojicu nasmrt izbo nožem, bez imalo griznje savjesti.

»Treba nam netko pouzdan«. Obojica su zašutjela. »Neki nitkov u kojeg možemo imati povjerenja.«

»Netko poput mene?« zasmijuljio se Will.

Gospodin se nasmiješio. Kutovi blijedoplavih očiju naborali su mu se. Nisu ga bez razloga zvali Šarmantnim Charliejem Grantom. Upalio je svijeću, koja je osvijetlila njegovo besprijekorno odabrano odijelo i obilje pjegica za koje je bio čvrsto uvjeren da zahvaljujući njima djeluje mladoliko, unatoč brojnim sjedinama koje su se malo-pomalo pojavljivale u blijedocrvenkastoj kosi.

»Dragi moj dječče...« Glas mu je zamro. »Ne možemo neprekidno jednog kapetana zamjenjivati drugim.«

»U Londonu ne nedostaje kapetana. Malo ću se raspitati«, rekao je Will nehajno.

Charlie Grant odmahnuo je glavom. »Mislim«, rekao je, »da smo upravo u tome griješili. Vrlo si učinkovit po pitanju rješavanja naših problema, no nema smisla neprekidno činiti isto i neprekidno biti u istoj nevolji. Nešto moramo promijeniti.«

Prije nego što je Grant uspio još nešto o tome reći, razgovor im je prekinulo lupanje po ulaznim vratima. Pogledali su se i Will je posegnuo za nožem. Grant je uzeo štap i ustao, djelujući nonša-

lantno, ali i spremno, ukaže li se potreba za borbom. Stao je pred stol kako se s vrata ne bi odmah vidjelo što je na njemu. Gospoda koja su ušla bila su vrlo dotjerana.

»Fisheru.« Grant je kimnuo, opuštajući se. »Haywarde. Urinili ste.«

»Ali stižemo nakon tebe«, naglasio je Fisher.

Hayward se poslužio vatrom iz kamina i stao otpuhivati dim iz debele cigaru. »Gospodine Simmons«, rekao je. »Vi ste nam donijeli pošiljku?«

Simmons je kimnuo.

»Dobro«, nastavio je Hayward ugladeno dok se smještao u naslonjač. »Piće?« ponudio je, odrješitim glasom pripadnika više klase.

»Ne treba, hvala.«

Grant je zauzeo mjesto u sredini. »Dakle, Will drži da nam treba novi kapetan. Ponovno je došlo do uobičajenih poteškoća.«

»Da, gospodine. Malo ću se raspitati po Greenwichu.«

Muškarci su malo premjestili, a Will je osjetio da atmosfera u sobi pod površinom već podrhtava. Shvatio je da su o tome već bili raspravljali.

»Stvar je u tome, Simmonse, da si ti dobar čovjek«. Hayward je Willu pružio čašu, iako je ovaj već bio odbio piće.

»Sviđao nam se tvoj otac«, nastavio je Fisher skladno kao da misao nastavlja isti čovjek, »a sviđaš nam se i ti.«

Simmons se pomaknuo. Oklijevao je prije nego što će otpiti gutljaj. Općenito je klub Old Bridge Street bio vrlo praktična i razumna organizacija i Will se čuvao pohvala. Iz iskustva je znao da je, planiraš li ubiti čovjeka, stvar jednostavnija ako on to ne očekuje.

Charlie Grant položio je ruku na Simmonsovo rame. Nasmi-
jao se. »Nismo tebi za vratom, čovječe. Bože, nikako. Zapravo,«
nastavio je, »imamo jedan prijedlog. Nudimo ti, moglo bi se reći,
promaknuće.«

Simmons se nadao da ga ne kane poslati na sjever. Nikad nije bio u Škotskoj, ali je znao da gospoda i ondje imaju posla. Obalni gradovi na istoku Škotske bili su na jednakom glasu kao i oni u Cornwallu kad je trebalo pomoći gospodi da izbjegnu Carinsku i poreznu službu Njegova Veličanstva. Sam Bog zna kolikim su se takvim poslovima ti ljudi bavili. Bio je čuo glasine o talijanskim vinima i blagu iz Indije. Jednom pravom engleskom gospodinu kojeg su krasili i ideje i bogatstvo čitav je svijet ležao nadohvat ruke.

»Kamo želite da odem?« upitao je momak.

»Širimo se«, odgovorio je Fisher. »Zašto bismo, kao do sada, tim kapetanima dopuštali da doznaju da su te pošiljke toliko vrijedne? Nema potrebe da itko sazna za ta naša...« Zastao je. Čak i kad su bili sami, članovi kluba Old Street Bridge bili su uobičajeno oprezni. »Mala blaga. Kapetani su zbog toga na oprezu. Prirodno je da se čude, a zbog čuđenja ljudi postaju pohlepni. I to je izvor naših skorašnjih problema — sve to čuđenje. Mi smo im samo dodatni prihod koji mogu pokupiti, ili tako barem misle. Stoga smo odlučili financirati čitavo putovanje. Tako će svi manje sumnjati.«

Simmons nije mogao vjerovati. Svakih šest mjeseci stigla bi im jedna pošiljka — kako kane osigurati dovoljno takve robe da financijski opravdaju čitav brod, i zbog čega je, uopće, ta čokolada toliko vraški posebna? Charlie Grant očito je uživao proučavajući izraz na mladićevu licu.

»Unajmit ćemo brod da dopremimo zrna. Kakaovca. To je kompatibilan tovar i ne bi trebao izazvati previše sumnje. Tržište čokolade u Londonu raste. Dvije nove tvornice ove godine, a da ne spominjemo ljekarnike koji njome trguju. Tovar pristojnih sjemenki kakaovca vrijedi više od tovara alkohola i postoji manja vjerojatnost da će ih netko poželjeti ukrasti. Brod ćemo usmjeriti u Cornwall, baš kao što činimo i s ostalom našom robom. Ti ćeš robu odnijeti u grad, pa ćemo je prodati uz zaradu, i to poštenu zaradu — dovoljnu da potplatimo i kapetana.« Zastao je da njegove riječi ostave jači dojam. »Sa zamotuljkom će, naravno, biti drukčije. Ti ćeš nam

ga donijeti i to ostaje strogo među nama. Kapetan o tome ništa neće znati.«

»Ja ću ga donijeti?«

»Tako je.«

»Želite da ja...« Simmons je zastao kad je počeo shvaćati kolika je težina onoga što mu gospoda upravo predlažu. Nikad nije izišao iz britanskih voda, osim što je jednom nakratko bio u Irskoj. Will nije bio stvoren za plovidbu. Na putu iz jedne u drugu luku ispuštao je dušu povraćajući. Zapravo je još mjesecima nakon putovanja imao noćne more u kojima se ploveći sve više udaljavao od obale, pa bi se svaki put na svome ležaju budio obuzet panikom.

Grant gotovo da nije trepnuo. »Tako je. Brazil. Preuzet ćeš paket od osobe s kojom smo u vezi i unajmiti brod za povratak kući. Trebamo kapetana koji je nitkov, ali ne i nepouzdana lupez. Takvog moraš pronaći.«

»Ne možemo više toliko ubijati, mladiću moj«, rekao je Fisher vrlo jasno, kao da raspravlja o upravljanju zalihama ribe na svome imanju. »Prije ili kasnije će te uloviti, Wille, bez obzira na to koliko si dobar. A stvari postaju sve zamršenije. Sigurno si u novome pristaništu već primijetio letke na kojima piše da nude nagrade za informacije. Ne želimo te vidjeti obješenog. To nikome neće pomoći.«

Charlie Grant nastavio je ponešto obzirnije. »Na ovaj način ulaziš u posao. To ti je korak naprijed — tvom bi se ocu to sigurno svidjelo, nije li tako?«

Simmons je slegnuo ramenima. Njegov je otac bio umro prije tri godine i bio je, još od svoje jedanaeste godine, krijumčar. Čitavog je života osjećao silno poštovanje spram vještine izbjegavanja trošarina. »Oni možda imaju novac, no mi posjedujemo vještine«, često je govorio. Klub Old Street Bridge, međutim, nije bio svjestan revolucionarnih pogleda gospodina Simmonsa starijeg.

Charlie Grant je nastavio. »Kapetan neće imati razloga za sumnju, pa ćeš tako biti pošteđen potrebe da primijeniš neospornu vještinu baratanja nožem. Teret će ploviti pod tvojim imenom.

Utrostruči nam novac, u zaradu uključi i kapetana, a ostatak je tvoj. Po mojim izračunima, zaradit ćeš pristojan iznos, više nego što je vrijedio sav trud, a nećeš morati uložiti ni novčića. Usto ćemo ti platiti i uobičajenu naknadu kad nam dostaviš ono što zapravo želimo. Ako upali, umjesto jednog bloka čokolade možda ćemo moći dopremiti i njih pet-šest. Sve do sada ruta nije bila dovoljno pouzdana da opravdamo rizik, no ti to, Wille, možeš promijeniti.«

Simmons je probljedio. Bila je to velikodušna ponuda. »Ali ja ne znam ploviti«, promućao je.

Charlie Grant još je jednom momku napunio čašu i upotrijebio najšarmantniji osmijeh. »Pa to nema nikakve veze, dragi moj mladiću. Drugi će upravljati brodom. Ti samo trebaš sjediti na palubi.«

Hayward je iz džepa izvadio malu kožnu kesu. Zazveckala je kad ju je Simmonsu spustio ravno na dlan.

»I ne smije biti tragova koji bi mogli dovesti do nas«, rekao je Fisher prijetećim glasom. »U to moraš biti posve siguran«. Krijumčarenje je, uostalom, zločin koji se plaća smrću. »Podupirat ćemo te u svemu, no ako nas izdaš...«

»Molim vas, molim vas, gospodo«, uskočio je Charlie Grant. »Već neko vrijeme radimo s Willom. Zna kako to ide. Nikad nas ne bi iznevjerio, zar ne, Wille? A Brazil, sretniče jedan — ljepotice iz Rio Grande do Nortea s očima nalik na srnine. Tamnopusite krasotice iz São Luisa... Natal je raj za mladiće.«

Gospoda su se nasmijala.

»Svidjet će ti se, doista to mislim«. Hayward se nasmiješio.

Simmons je osjetio navalu bijesa. Oči su mu sijevnule. »A što ako ja to ne želim?« rekao je.

To je isti tren zbunilo gospodu. Charlie Grant okrenuo se da uzme još porta, dok se Hayward promeškoltio u naslonjaču. Simmons nije primijetio Fishera, koji mu se poput munje prikrao s leđa. Mladićeva reakcija jednostavno nije bila dovoljno brza kad mu je Fisher oko vrata obavio svijetlocrveni svileni konopac. Dok se Simmons pokušavao osloboditi stiska, Charlie Grant djelovao

je uzrujano. Hayward je piljio u vatru. Willovo je lice već postalo ljubičasto kad se konačno uspio dočepati svog noža, no sve je bilo uzalud. Grant ga je lakonski razoružao iz daljine, nemilosrdno ga elegantnim štapom lupivši po ruci, udarcem od kojeg pucaju kosti. Will je htio vrisnuti, no glas mu se izgubio u krkljanju. A onda ga je, baš kad je mladić pomislio da je gotov, Fisher oslobodio i Will se srušio na tanke daske, pokušavajući doći do daha i očekujući da će ga jedan od njih trojice dokrajčiti. Gospoda su se, međutim, posve smireno vratila na mjesto, kao da se ništa nije dogodilo.

Fisher je zapalio cigaru. »Klub Old Street Bridge ne trpi rasprave o takvim stvarima«, rekao je.

Charlie Grant pružio je Simmonsu ruku, pomažući mu da ustane. »Uistinu, mladiću moj, mi znamo što je najbolje.«

Simmons je bijesno pokušavao doći do daha. Ruka ga je luđački boljela. Znao je da su gospoda opaka. U njihovu poslu ne možeš steći takav položaj, a da pritom ne proliješ poveću količinu krvi. Srce mu se spustilo u pete kad se zdravom rukom uhvatio za vrat. *Bit će da je to taj osjećaj*, pomislio je, *kad se netko ljulja s vješala*. Barem je mogao biti siguran da će ovi ljudi održati riječ kad je u pitanju novac. Možda i jesu opasni stari nitkovi, no dobro plaćaju. Charlie Grant u ruci je okrenuo Simonsov nož. *To bi tek bila prava ironija*, palo je Willu na pamet, *da me probode mojim vlastitim nožem*.

»Pokušat ću«, uspio je izustiti.

Grant je kimnuo. »U redu. Već si radio s Pearsonom, zar ne? Bilo bi već i vrijeme da momku damo više odgovornosti. On će preuzeti tvoje trenutno mjesto.«

Simmons je nevoljko kimnuo. Samu Pearsonu bilo je skoro devetnaest godina. Imao je izduženo tijelo i bio crvenokos, te se nije ustručavao riskirati, pa će zacijelo uživati u tom promaknuću. Sasvim se solidno bori i dovoljno je prepreden za taj posao, dok je njegov razvučeni zapadnjački naglasak posve u suprotnosti s britkim umom, apsolutnom odanošću i žestokom naravi. Osim toga, izlazi s nekom djevojkom iz Budock Watera. Kani li se njome oženiti, dodatni će mu izvor prihoda posve sigurno dobro doći.

»Razgovarat ću s njime.« Dok je ustajao nervoznim je prstima prošao kroz plavu kosu, usput u džep uguravši novac. »Kad ga malo bolje ispitam, pokazat ću mu tajne zanata — one koje mu još nisu poznate. Kako se to radi s ove strane.«

»Reci Pearsonu da idući tjedan navrati«, rekao je Fisher, kao da ih upravo poziva na večeru.

Will je gospodu ošamućeno pozdravio, pa je oteturao prema vratima.

»Evo«, rekao je Grant i pružio mu nož. »Vani je opasno«.

Muškarci su progovorili tek kad su na ulici začuli mladićev postojani korak. Hayward je zapalio cigaru.

»Doista... Ljepotice očiju nalik na srnine«, rekao je i pogledao Granta. »Tamnopute krasotice...«

»Morao sam momka nekako ohrabriti«, slegnuo je Grant ramenima.

»Da, svakako. Samo sam razmišljao o svojoj supruzi.«

»Nevolje, prijatelju stari?«

»Misli da imam ljubavnicu. Kaže da sam toliko zamišljen da ne može ni zamisliti s čime bi to još moglo imati veze. Po prirodi je ljubomorna.«

Fisher se kratko nasmijao. To je zazvučalo kao da je pucnuo bičem. »Dragi moj momče«, rekao je, »ja sam, pak, uvjeren da gospođa Fisher s olakšanjem odahne kad se ja negdje drugdje počnem ljubakati. Osim toga, bolje je da gospođe sumnjaju u to nego da otkriju istinu. Sirota žena bez sumnje misli da sve one njezine slavne haljine podmiruješ приходима od zemlje i uz malo sreće na utrkama. Kupi nakit — to uvijek svima savjetujem. Zahvaljujući obilju nakita, gospođa Fisher godinama je bila sretna. Indijski rubini su najnovija moda. Ja bih joj na tvome mjestu potražio kakvu zgodnu ogrlicu«, rekao je i jarkocrveno uže spremio u džep.

Charlie Grant je ustao. Osjećao je nelagodu kad bi se poveo razgovor o suprotnome spolu. Imao je druge sklonosti, no u njima nije uživao. Njegov je privatni život bio zatvorena ladica čiji je sadržaj i njemu samome bio nepoznanica.

»Vrijeme je da krenemo«, izjavio je. »Drago mi je da momka nismo morali ubiti. Prirastao mi je srcu. Fisheru, hoćeš li ti?« Dodao mu je paket.

»Ostavi ga meni. Imam kupca.«

»I šalicu čokolade za doručak, gospodo«, primetnuo je Hayward prepredeno, uvijek spreman na šalu.

»Pretpostavljam da će se Simmons opametiti«, razmišljao je Fisher.

Charlie Grant proučio je srebrnu glavu na svome štapu, da vidi je li oštećena. Samo su se jednom dosad riješili dostavljača. To baš nije bio ugodan dio posla. Pa ipak, mreža kluba Old Street Bridge, pošteno plaćenih doušnika i veza, značila je da su općenito postizali što su htjeli. Nije bilo teorije da im Simmons umakne, pogotovo ako nije spreman ukrcati se na brod, a čak i tada je samo trebalo uzbuniti određene ljude, ponuditi nagradu i čekati. Klub Old Street Bridge uživao je u luksuzu dugoročne perspektive. Bio je institucija treće generacije.

Fisher je slegnuo ramenima. »S njime će sve biti u redu. Možda mu se takav život čak i sviđa. Sasvim će mu se sigurno svidjeti dodatni prihodi. Ponekad takve momke jednostavno treba uzeti za ruku.«

Ostali su kimnuli i posegnuli svaki za svojim šešišom. Fisher je po kartaškome stolu razbacao snop karata. Grant je nekoliko listića za ispisivanje rezultata bacio na pod. Zatim su, ostavivši upaljene svijeće i vatru, izišli iz zagušljive atmosfere ureda i kao i obično se kroz, poput igle oštar zimski zrak uputili natrag u sigurnost svojih prozračnih spavaonica u West Endu.